

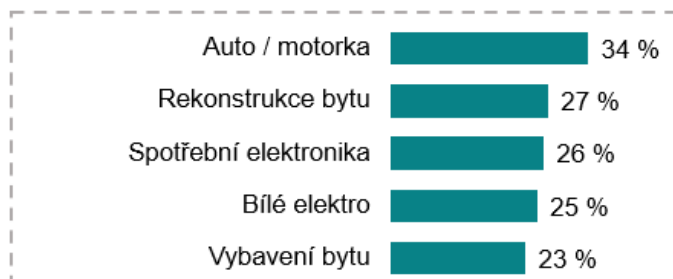
Desetina Čechů se zadluhuje vysoce rizikově, zkušenosti s půjčkou má 79 % lidí

11 % lidí se v posledním roce při půjčování peněz chovalo vysoce rizikově. Výrazně ale přibylo těch, kteří se rizikově nechovají vůbec. Jejich počet stoupl z 33 na 42 %. Češi si nejčastěji půjčují od bank, a ve srovnání s loňskem lidí využívajících služeb bank ještě přibylo. Vyplývá to z průzkumu České bankovní asociace a agentury Ipsos.

Index rizikového zadlužování ČBA letos stoupl na 11 %

Výrazně problematicky se zadluhuje 11 % dotázaných, oproti loňsku se tedy situace mírně zhoršila, a to o jeden procentní bod. Jde zejména o lidi ve středním věku s nižším vzděláním. Nejzodpovědněji se chovají mladí do 26 let a senioři s maturitou nebo vyšším vzděláním. Lidé si v minulosti nejčastěji půjčovali na praktické věci, jako jsou automobily a motocykly (34 %), rekonstrukce bytů (27 %) nebo spotřební elektroniku (26 %). Naopak nikdy by si nepůjčili na zážitky nebo dovolenou (72 %), sportovní vybavení (46 %) či běžnou spotřebu (38 %).

Na co si Češi v minulosti půjčovali?

Půjčku zvažuje 8 % populace

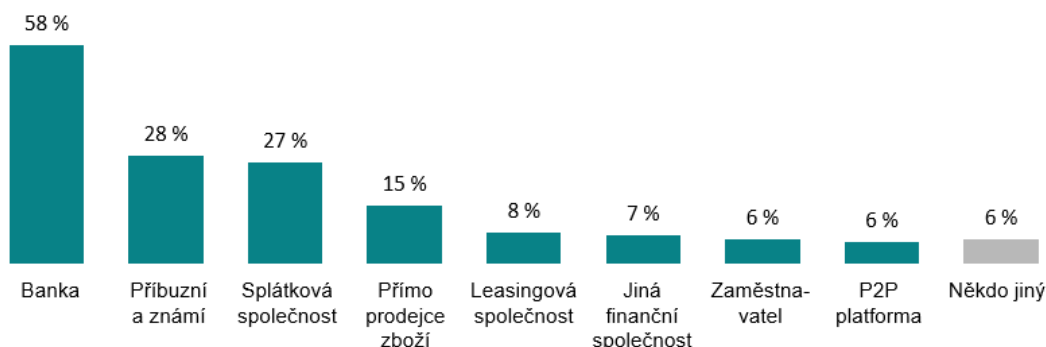
V příštím roce 8 % Čechů zvažuje, že si vezme půjčku. Čtvrtina z nich ji plánuje v rozmezí 100 až 200 tisíc korun. Nejčastěji chtějí půjčené peníze využít na rekonstrukci bytu, což je nárůst oproti loňskému roku. Ve srovnání s loňským rokem naopak výrazně ubylo lidí, kteří zvažují úvěr kvůli vybavení bytu, spotřební nebo bílé elektronice. Kvůli obavě z rostoucí inflace si 15 % Čechů v příštím roce neplánuje půjčit.

Průzkum proběhl v listopadu 2023 na reprezentativním vzorku populace ČR ve věku 18–79 let.

Velikost vzorku je 1000 lidí.

Banky jsou nejčastější poskytovatelé půjček

Peníze od banky si půjčilo 58 % dotázaných, to je ve srovnání s loňským rokem o 5 procentních bodů víc. Stoupl taky počet lidí, kteří si půjčují od známých a příbuzných. U lidí mezi 18 a 26 lety je to dokonce polovina z nich.

„Češi, kteří si ve sledovaném období půjčku vzali, k tomu v rostoucí míře využili banky, za posledních 12 měsíců se blížíme k téměř 60 %. To je samo o sobě dobrá zpráva především z pohledu relativně nízkého rizika, protože z hlediska klienta jde o velmi obezřetný postup. Viditelně také roste jistý optimismus, když stoupá procento lidí, kteří vyjadřují přesvědčení o tom, že své půjčky jsou schopni bez výkyvů splácet. Podobně jako v minulých letech ale vnímám jako problematické, že dost velká skupina lidí si při sjednávání půjček s nebankovními společnostmi vůbec neověřuje, zda má taková společnost příslušnou licenci od České národní banky. Míra rizika v takových případech znatelně roste a dlužník se pak snadno může dostat do velmi nepříjemné situace,“ uvádí **Filip Hanzlík, hlavní právník a náměstek výkonné ředitelky České bankovní asociace.**

Zkušenost s půjčkami má 79 % lidí

Češi nejčastěji používají nákup na splátky, kontokorent a spotřebitelské úvěry a půjčky. Kontokorent využívají zejména na běžné nákupy (43 %) nebo jako rezervu (33 %). S nákupem placeným kreditní kartou má pak zkušenost 28 % dotázaných. Nejčastěji ji využívají jako rezervu (63 %) nebo na běžné nákupy (12 %).

Průzkum proběhl v listopadu 2023 na reprezentativním vzorku populace ČR ve věku 18–79 let.

Velikost vzorku je 1000 lidí.

Dvě třetiny Čechů, kteří mají v současnosti půjčku nebo nákup na splátky, využívají pouze jednoho poskytovatele půjčky. Naopak 7 % dotázaných si půjčilo u tří a více poskytovatelů. Nejčastějším předmětem splátky je auto nebo motorka či rekonstrukce bytu. Půjčku na splacení jiné půjčky využívá desetina lidí.

Tři čtvrtiny Čechů považují výši své půjčky za bezpečnou

Výši své půjčky častěji považují za bezpečnou vysokoškoláci. Naopak větší obavy panují u lidí s nižším vzděláním. **Více než dvě třetiny dotázaných pak předpokládají, že bezpečné procento výše měsíční splátky je do 20 % příjmů.** Případnou neschopnost splácet by třetina řešila vyjednáváním o odkladu splátek a čtvrtina by si peníze půjčila od příbuzných nebo známých.

Na splátku jiné půjčky by si půjčilo 14 % lidí

Peníze na umoření jiné splátky by si zvažovalo půjčit 14 % Čechů v případě, že by se do nutnosti takové situace dostali. 60 % z nich by si půjčilo u banky, zhruba třetina pak u příbuzných nebo známých.

„Naprostá většina lidí si uvědomuje, že půjčovat si na umoření jiné splátky není příliš zodpovědné chování, na druhou stranu 14 % cítí, že by se do takové situace mohlo někdy dostat. Pozitivní zprávou v tomto kontextu je alespoň to, že by primárně tuto situaci chtěli řešit se svou bankou spíše než s někým, kdo by jejich problémy mohl ještě více prohloubit“, uvádí **Michal Straka z agentury Ipsos.**

Průzkum proběhl v listopadu 2023 na reprezentativním vzorku populace ČR ve věku 18–79 let.

Velikost vzorku je 1000 lidí.

Lidé si nejčastěji půjčují menší sumy, nebo naopak vyšší nad půl milionu korun

Celková hodnota půjček je nejčastěji do dvaceti tisíc korun (18 %). Češi si pak půjčují vysoké částky nad půl milionu korun (17 %). Nejčastějším důvodem je nedostatek hotovosti (62 %). Následuje neochota čekat a šetřit (20 %), případně dotázaní nemají možnost našetřit dostatek financí (15 %).

Platební morálka Čechů zůstává vysoká

Celkový objem úvěrů domácností se ke konci září zvýšil o 5 miliard na 2 biliony a 225 miliard korun, přičemž podíl těch nevykonných je zhruba 28,9 miliardy korun, tedy 1,2 %. Na této úrovni je od loňského června. U hypoték je tento podíl 0,6 %. Tato hodnota se nezměnila od května 2022.

Průzkum proběhl v listopadu 2023 na reprezentativním vzorku populace ČR ve věku 18–79 let.

Velikost vzorku je 1000 lidí.